Aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Mevrouw drs. M.L.J. Paul
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Onze referentie
MvH/RvZ/ATR4222/2025-U165

Uw referentie

Datum
31 oktober 2025

Onderwerp
Wijziging van de Wet op het kindgebonden budget in verband met het verhogen van het afbouwpercentage voor ouders met een toetsingsinkomen vanaf € 60.000,-

Geachte mevrouw Paul,

Op 7 oktober 2025 is de *Wijziging van de Wet op het kindgebonden budget in verband met het verhogen van het afbouwpercentage voor ouders met een toetsingsinkomen vanaf € 60.000,-* voor advies aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) toegezonden. De adviestermijn van ATR verloopt op 6 november 2025.

Context en inhoud van het voorstel

Het kindgebonden budget is een toeslag voor ouders die bedoeld is als bijdrage voor het levensonderhoud van het kind. Het recht op en de hoogte van de toeslag zijn afhankelijk van de hoogte van het (gezamenlijk) inkomen van de ouder(s). Dit voorstel verandert de berekeningssystematiek van het kindgebonden budget door een extra afbouwpercentage van 4,3% te introduceren voor mensen met een toetsingsinkomen van € 60.000,- of meer. Door deze wijziging ontvangen ongeveer 340.000 ouders minder toeslag. Zo'n 114.000 ouders krijgen geen toeslag meer. De maatregel levert vanaf 2027 structureel € 300 miljoen op voor de staatskas.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

Contact:
Postbus 16228
2500 BE DEN HAAG
Bezoekadres: Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG
info@atr-regeldruk.nl
www.adviescollegeregeldruk.nl
Tel: 070-310 86 66

1. Nut en noodzaak

Met het verhogen van het afbouwpercentage voor ouders met een toetsingsinkomen vanaf € 60.000,- moet het kindgebonden budget doelmatiger worden. Om te bepalen of dit doel gehaald wordt met de stelselwijziging is het noodzakelijk om te weten in welke mate het kindgebonden budget nu niet doelmatig is en wanneer het gewijzigde stelsel wel doelmatig is. Deze analyse ontbreekt in de toelichting. Daarmee is geen antwoord te geven op de vraag wanneer de stelselwijziging een succes is. Uit deze analyse zou ook moeten volgen waarom het aanvullende voorgenomen percentage (4,3%) is gekozen. Het college merkt daarbij ook op dat in de toelichting staat dat de besparing wordt ingezet ter dekking van een tegenvaller op de begroting. Dit wekt de indruk dat het doel van het voorstel is om te bezuinigen op het kindgebonden budget. Als dat het doel is, dan is dit in ieder geval niet goed overgekomen bij respondenten van de internetconsulatie. Zij reageren vooral op de vraag of het doelmatiger maken van het kindgebonden budget wenselijk is.

1.1 Het college adviseert om nader toe te lichten in welke mate het kindgebonden budget op dit moment niet doelmatig is en een toetsbare doelstelling op te nemen waarmee kan worden bepaald wanneer het gewijzigde stelsel wel doelmatig is.

2. Minder belastende alternatieven

Dit voorstel wijzigt de berekeningswijze van het kindgebonden budget. En hoewel dit strikt genomen alleen de hoogte van het bedrag wijzigt dat mensen ontvangen, leidt de keuze om twee afbouwpunten te hanteren tot een ingewikkelder stelsel. Een mogelijk alternatief zonder een extra afbouwpunt te introduceren zou bijvoorbeeld zijn om één afbouwpunt te hanteren met een hoger afbouwpercentage. De toelichting meldt niet of dit alternatief is overwogen.

2.1 Het college adviseert om in de toelichting te vermelden welke alternatieven zijn onderzocht en daarbij aandacht te besteden aan het alternatief met één afbouwpunt en een hoger afbouwpercentage.

2.2 Het college adviseert om inhoudelijk te onderbouwen waarom niet is gekozen voor alternatieven die het stelsel minder ingewikkeld maken in plaats van de keuze uit het voorliggende voorstel.

3. Werkbaarheid

Een deel van de ouders verliest het recht op het kindgebonden budget, een ander deel ontvangt een lager bedrag. De eerste groep bestaat uit ouders die pas sinds de recente verhogingen van het kindgebonden budget recht hebben gekregen op de toeslag.

Volgens de toelichting zal de stelselwijziging vooral tot vragen leiden bij ouders voor wie de hoogte van de toeslag afneemt. Voor hen geldt dat (kleine) wijzigingen van het inkomen, met een hoger afbouwpercentage, grote gevolgen hebben voor het recht op kindgebonden budget. In het geval deze ouders vergeten om een tussentijdse wijziging van het inkomen door te geven, kan het bovendien leiden tot (hoge) terugvorderingen. De toelichting onderkent dat dit veel kan vragen van het doenvermogen van de betreffende ouders.[1] Daarom is het voornemen dat zij

[1] De memorie van toelichting (p. 10) stelt: '*Door de verhoging van het afbouwpercentage kunnen (kleine) inkomenswijzigingen immers grote gevolgen hebben voor het recht op kindgebonden budget, wat zonder een wijziging van hun inkomen leidt tot een (hoge) terugvordering. Dat kan veel vragen van het doenvermogen van burgers*.'

worden geïnformeerd over de gevolgen van het hogere afbouwpercentage door middel van voorlichtingscampagnes. Het is de vraag of dat afdoende is. Een doenvermogentoets kan helpen om te beoordelen of deze aanpak toereikend is. De uitkomsten van zo'n toets kunnen zelfs aanleiding geven om het stelsel te heroverwegen.

3.1 Het college adviseert een doenvermogentoets uit te voeren.

4. Gevolgen regeldruk

De regeldrukgevolgen beperken zich in dit geval tot kennisnamekosten. Deze zijn niet in beeld gebracht. Bovendien is het in dit geval ook logisch om, wanneer de verwachting is dat de wijzigingen veel vragen van het doenvermogen, ook een inschatting te geven van het aantal mensen dat hulp nodig heeft. Het belang van het in beeld brengen van deze indirecte kosten neemt toe wanneer, zoals hier, ruim 450.000 ouders met de gevolgen van de wijziging te maken krijgen.

4.1 Het college adviseert om de regeldrukgevolgen in kaart te brengen, conform Rijksbrede methodiek.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van dit voorstel:

Niet indienen / vaststellen.

Het college brengt met dit dictum tot uitdrukking dat nut en noodzaak van het voorstel onvoldoende zijn onderbouwd. De toelichting maakt niet duidelijk welk probleem in de doelmatigheid van het kindgebonden budget wordt opgelost, noch waarop de keuze voor het extra afbouwpercentage van 4,3% is gebaseerd. Zonder die analyse is niet te beoordelen of het voorstel bijdraagt aan een doelmatiger stelsel of in hoofdzaak strekt tot budgettaire besparing. Daarnaast ontbreken bij de alternatieven, de werkbaarheid en de regeldruk de noodzakelijke onderbouwingen. Daardoor kan het college niet vaststellen dat de gekozen uitvoeringswijze werkbaar is voor de doelgroep, noch dat de gevolgen voor burgers goed in beeld zijn gebracht.

Het college vertrouwt erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd over de uitkomsten van de toetsing. Indien u het voorstel verder in procedure brengt, gaat ATR ervan uit dat de toelichting per adviespunt duidelijk maakt op welke wijze rekening is gehouden met het ATR-advies. Aanvullend verzoekt het college u deze gewijzigde versie van het voorstel aan ATR voor te leggen, zodat wij kunnen bepalen of een aanvullende zienswijze opportuun is.

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris